

Handläggare
Charlotte Johnzon
Telefon: 08-508 28 909

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2018-10-16 p.18

Fastställande av faroanalys och undersökningsprogram för regelbundna undersökningar av dricksvattenkvalitet

Förvaltningens förslag till beslut

Fastställa Stockholm Vatten och Avfalls faroanalys, reviderad den 23 maj 2018, och undersökningsprogram för regelbundna undersökningar av dricksvattenkvalitet för Stockholms Stads distributionsnät (bilaga 1).

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Daniel Persson
Avdelningschef

Sammanfattning

Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten (*dricksvattenföreskrifterna*) kräver att faroanalys och undersökningsprogram upprättas för kontroll av dricksvattenkvalitet. Programmet ska fastställas av den ansvariga kontrollmyndigheten.

Genom en ändring av dricksvattenföreskrifterna (LIVSFS 2017:2) har bland annat undersökningsfrekvensen i 9 § ändrats. Dessutom ska nu enligt 12 § både faroanalys och undersökningsprogram fastställas av kontrollmyndigheten.

Stockholm Vatten och Avfall ansvarar för kontroll av distributionsnätet, i Stockholm. De har tagit fram en faroanalys och ett förslag till undersökningsprogram för regelbundna undersökningar av dricksvattenkvalitet. Undersökningsprogrammet omfattar provtagningspunkter (bilaga 2) och frekvens (bilaga 3) för normal och utvidgad undersökning i Stockholm Stads distributionsnät.

I faroanalysen som tagits fram enligt 2 c § dricksvattenföreskrifterna identifieras mikrobiologiska, kemiska,

allergena och fysiska hälsofaror i distributionsanläggningen som ska förebyggas eller reduceras.

Stockholm Vatten och Avfall kommer att ta ut 890 schemalagda prover per år på vattnet i distributionsnätet. Av dessa är 868 prover för normal undersökning och 22 för utvidgad undersökning. Alla dessa prover tas ut hos användare (tappkran). De tar även ut 44 schemalagda prover per år för normal analys, på vatten i reservoarerna.

Vid den normala provtagningen ingår 4 mikrobiologiska och 11 kemiska parametrar och vid den utvidgade provtagningen analyseras 10 mikrobiologiska och 95 kemiska parametrar. De utvidgade proverna tas så att alla fem ”utgående linjer” från vattenverken inkluderas.

Resultat från provtagningen av dricksvatten som Stockholm Vatten och Avfall redovisar till förvaltningen visar att Stockholms dricksvatten håller en jämn och hög kvalitet.

Nämndens beslut att fastställa faroanalysen och undersökningsprogrammet gäller enligt 12 § andra stycket i fem år.

Bakgrund

Enligt 2 c § dricksvattenföreskrifterna ska den som producerar eller distribuerar dricksvatten genomföra en faroanalys. Utifrån denna ska producenten sedan enligt 9 § upprätta ett förslag till undersökningsprogram för dricksvattenkvalitén. Förslaget ska ange provtagningspunkter och frekvens för normal och utvidgad undersökning. Både faroanalysen och undersökningsprogrammet ska enligt 12 § fastställas av kontrollmyndigheten.

Syftet med faroanalysen är att identifiera risker och vart dessa finns för att kunna förebygga eller reducera dem. Faroanalysen ligger även till grund för provtagningspunkter och val av parametrar. Den normala undersökningens syfte är att ge regelbunden information om dricksvattnets hälsomässiga, tekniska, och estetiska kvalitet. Den ska dessutom ge information om beredningens effektivitet, särskilt om desinfektion behövs. Undersökningen omfattar relativt få parametrar som undersöks med relativt hög frekvens (se bilaga III till dricksvattensföreskrifterna).

Vid den utvidgade undersökningen kontrolleras att samtliga kvalitetskrav i föreskrifterna är uppfyllda enligt dricksvattenföreskrifternas bilaga II.

I september 2017 beslutade Livsmedelsverket genom LIVSFS 2017:2 att genomföra en rad ändringar i dricksvattenföreskrifterna. Det innebar bland annat att kravet på undersökningsfrekvensen ändrades.

Ärendet

Miljöförvaltningen har granskat Stockholm Vatten och Avfalls faroanalys och förslag till undersökningsprogram för regelbundna undersökningar av dricksvattenkvaliteten gällande Stockholm Stads distributionsanläggning.

Faroanalys

Faroanalysen granskades den 12 juni 2018 på plats hos Stockholm Vatten och Avfall på grund att uppgifterna är av känslig karaktär och sekretessbelagda.

Faroanalysen innehåller en bedömning av risker och faror i alla delar av distributionsanläggningen, samt hur dessa ska förebyggas och reduceras. Eliminera farorna går inte eftersom det inte finns några barriärer efter vattenverken.

Stockholm Vatten och Avfall har identifierat distributionsanläggningens potentiella faror och hanterar dem enligt ett beslutsträd och en bedömningsskala för risktal. Risktalen är ett mått på den totala sannolikheten att hälsofara ska uppträda i dricksvattnet hos konsumenten i hälsovådliga mängder. Att rätt åtgärder vidtas säkerställs med hjälp av regelbundna internrevisioner.

Undersökningsprogram

Undersökningsprogrammet innehåller provtagningspunkter samt ett förslag om att ta ut 868 prover för normal och 22 prover för utvidgad undersökning per år.

År 2017 levererades 93,9 miljoner m³ dricksvatten till Stockholms stad vilket motsvarar 257 178 m³/dygn ska då 776 dricksvattenprov för normal undersökning och 22 dricksvattenprov för utvidgad undersökning tas ut per år enligt (LIVSFS 2017:2) Bilaga 3, Avsnitt C, Tabell II.

Stockholm Vatten och Avfall kommer att ta ut 868 prover för normal och 22 för utvidgad undersökning, vilket är fler än nuvarande lagstiftningen kräver. Detta på grund av att Stockholm Vatten och

Avfall anser att de då får en bra bild av dricksvattenkvaliteten i hela distributionsnätet baserat på tidigare undersökningsprogram.

Sett över en femårsperiod har störningar av vattenkvaliteten varit ovanliga. I de schemalagda undersökningarna har 5 – 10 prover per år bedömts tjänliga med estetisk eller teknisk anmärkning. Anledningar till det har varit rost från ledningsmaterialet, förhöjd temperatur och/eller låg vattenomsättning i fastigheternas egna installationsledningar eller mikrobiologiska störningar vid de aktuella provtagningskranarna. Detta framgår i Stockholm Vatten och Avfall månatliga redovisning till Miljöförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stads Miljöförvaltning har granskat Stockholm Vatten och Avfalls förslag till faroanalys. Förvaltningen bedömer att Stockholm Vatten och Avfall identifierat de faror som måste förebyggas, elimineras eller reduceras till en acceptabel nivå enligt 2 c § dricksvattenföreskrifterna.

Förvaltningen har även granskat Stockholm Vatten och Avfalls förslag till undersökningsprogram baserat på faroanalysen. Förvaltningen bedömer att föreslagna parametrar, provtagningspunkter och frekvensen för normal respektive utvidgad undersökning är tillräckliga enligt kraven i 9 § dricksvattenföreskrifterna.

Förvaltningens förslag till nämnden är därför att anta och fastställa Stockholm Vatten och Avfalls faroanalys och ersätta tidigare undersökningsprogram (fastställd av nämnden genom beslut den 20 november 2012, p. 23; dnr. 2012:273).

Beslutet gäller enligt 12 § andra stycket dricksvattenföreskrifterna i fem år.

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till undersökningsprogrammet

Bilaga 2 Provtagningspunkter

Bilaga 3 Frekvens